

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 4Nt/25/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4325010189
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Plášek
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2025:4325010189.2

Uznesenie

4Nt/25/2025

Okresný súd Levice, samosudcom JUDr. Ivanom Plášekom, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar.XX.XX.XXXX, pre zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona a iné, o návrhu na zmenu ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou, na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.09.2025 na Okresnom súde Levice, takto

rozhodol:

4Nt/25/2025

Podľa § 74 odsek 2 Trestného zákona v spojení s § 446 odsek 1 Trestného poriadku, súd návrh C. B. D. na zmenu ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou u odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v E., trvale bytom F. G. X, bez prihlásenia C. XX, H., uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4T/60/2022 z 15.12.2022, právoplatným dňa 15.12.2022 na ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou, z a m i e t a.

odôvodnenie:

4Nt/25/2025

Dňa 17.03.2025 bol na tunajší súd doručený návrh C. B. D. z psychiatrickej ambulancie Shanti, s.r.o. so sídlom Mierová 10, Želiezovce na zmenu ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou uloženého odsúdenému A. B., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 4T/66/2022 na formu ústavnú. V návrhu uvádza, že pacient – odsúdený sporadicky priznáva abúzus alkoholu a pervitínu, aj z podania jeho tety, u ktorej sa zvykne zdržiavať vo I., je známe jeho porušovanie abstinencie, nedodržiavanie pravidelného užívania liekov, zvýraznenie verbálnej aj brachiálnej agresivity, manipulatívne konanie a ohrozovanie členov rodiny. Navrhovateľka uviedla aj to, že odsúdený bol od 13.5.2024 do 20.5.2025 hospitalizovaný na oddelení drogovu závislých pričom hospitalizáciu ukončil svojvoľným opustením oddelenia. Tento návrh odôvodnila skutočnosťami, že odsúdený je neschopný dodržiavať liečebný režim v ambulantných podmienkach, nespolupracuje v liečbe, a preto nie je možné dosiahnuť účel ochranného opatrenia. Podľa udania C. D. opakovane dochádza ku dekompezácií psychického stavu u neharmonickej osobnosti, čím sa pacient stáva nebezpečným pre svoje okolie. Nakoľko je jeho pobyt na slobode nebezpečný, C. D. navrhuje zmenu formy ochrannej liečby z ambulantnej na ústavnú. Dňa 16.09.2025 C. D. súdu doručila podanie, v ktorom

uvádza, že dňa 3.9.2025 na žiadosť pacienta a jeho matky bol vyplnený návrh na ústavnú liečbu protitoxikomanickú v OLÚP Predná Hora.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, prečítaním znaleckého posudku č. 49/2025 C. J., oboznámením sa s návrhom C. D. a jeho doplnením zo dňa 16.09.2025, žiadosťou príbuznej odsúdeného K. B. zo dňa 23.09.2025, lekárskou správou o napadnutí a o PN, pripojeným spisom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 4T/60/2022 z neho najmä s rozsudkom zo dňa 15.12.2022, nariadením výkonu ochranného liečenia ambulantnou formou u C. D., výzvou na nástup ochranného liečenia, oznámením C. D. zo dňa 27.1.2023 a oznámením o začatí ochranného liečenia.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 4T/60/2022 súd zistil, že menovaný bol rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 4T/60/2022 zo dňa 15.12.2022, právoplatným dňa 15.12.2022 uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní tri roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 3 roky. Zároveň bolo odsúdenému uložené aj ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou. Toto ochranné liečenie mu bolo dňa 16.12.2022 nariadené v psychiatrickej ambulancii C. D., H. a taktiež dňa 16.12.2022 bol odsúdený súdom vyzvaný na nástup na ochranné liečenie. Ďalej z oznámenia C. D. zo dňa 1.2.2023 vyplýva, že termín nástupu ochranného liečenia bol určený na deň 21.3.2023 a následne z oznámenia zo dňa 27.03.2023 vyplýva, že odsúdený nastúpil na ochranné liečenie dňa 21.3.2023.

Súd uznesením sp.zn. 4Nt/25/2025 zo dňa 29.05.2025 pribral do konania znalkyňu z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria C. C. J. za účelom vypracovania znaleckého posudku s dôrazom na položené otázky ohľadom zdravotného stavu odsúdeného. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že odsúdený netrpí duševnou poruchou, ktorá by mala vplyv na jeho schopnosť chápať zmysel trestného konania. U odsúdeného znalkyňa diagnostikovala zmiešanú poruchu osobnosti spolu s poruchami psychiky a správania zapríčinené užívaním stimulancií, syndróm závislosti. Vzhľadom na zdravotný stav odsúdeného v čase vyšetrenia uviedla, že postačuje ambulantná forma psychiatrického resp. skôr protitoxikomanického liečenia i keď zároveň vyjadruje pochybnosti o jeho účelnosti, nakoľko sa u odsúdeného jedná o simplexnú abnormne štruktúrovanú osobnosť, ktorá je v podstate kontraindikáciou k vykonávaniu ochranného protitoxikomanického liečenia. K liečbe sa vyžaduje motivácia a dobre diferencovaná osobnosť.

Znalkyňa má za to, že hlavným problémom u odsúdeného je užívanie psychostimulancií a hlavnou drogou je metamfetamín, na ktorom je odsúdený závislý. Pitie alkoholu nedosahuje úroveň syndrómu závislosti. Prípadná liečba by mala byť zameraná na dosiahnutie abstinencie od psychostimulancií, pričom vzhľadom k simplexnej neharmonickému osobnosti odsúdeného znalkyňa vyslovila pochybnosti o účelnosti takejto liečby v zmysle dosiahnutia trvalej abstinencie. Podľa znalkyne pobyt odsúdeného na slobode nie je nebezpečný, nezistila u neho rozvoj psychotického duševnej poruchy v súvislosti s užívaním návykových látok, je plne ukotvený v realite. Poruchy správania pri dekompenzácií poruchy osobnosti sa nedajú ani predpokladať ani liečiť.

Dňa 23.09.2025 bolo súdu doručené e-mailové podanie príbuznej odsúdeného K. B., v ktorom žiada, aby sa súd oboznámil aj s priloženými listinami ako dôkazmi. V tomto podaní poukazuje na skutočnosť, že dňa 14.09.2025 došlo vo l. k fyzickému napadnutiu zo strany jej synovca – A. B., pričom na neho podala aj trestné oznámenie, o čom predložila potvrdenie spolu s lekárskou správou o ošetrovaní po útoku. Podľa jej slov je jej L. závislý na drogách, drogy bral vo l. aj doma, je nezamestnaný, peniaze na drogy pýta od rodinných príslušníkov alebo ukradol zlato, spotrebiče z jej domácnosti, agresívny je jedine medzi príbuznými a blízkymi. Z obavy o jeho život ako aj život celej rodiny žiada o umiestnenie odsúdeného do psychiatrickej liečebne.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že nesúhlasí s podaným návrhom na zmenu formy ochranného liečenia, našiel si robotu pred mesiacom, chce normálne žiť, trojročná liečba sa mu pomaly končí, nechce sa ďalej liečiť, myslí si, že to už nie je potrebné. Chcel by v živote zmenu. K podaniu svojej tety K. B. uviedol, že nemajú medzi sebou dobré rodinné vzťahy, a preto ona chce aby naschvál odišiel a aby sa dal liečiť ústavne.

Prokurátor na verejnom zasadnutí s poukazom na závery znaleckého posudku C. C. J., ktorým znalkyňa konštatuje, že u ods. postačuje naďalej ambulantná forma psychiatrického liečenia, resp. protitoxikomanického liečenia, ako aj vzhľadom na vyjadrenie odsúdeného, že abstínuje už tretí mesiac a je zapojený do pracovného procesu, ponechal na zvážení súdu, či vyhovieť návrhu C. D. na zmenu liečby z ambulantnej na ústavnú, pričom závery znalkyne C. J. hovoria o dostatočnosti ambulantnej liečby, resp. o tom, či samotné liečenie u odsúdeného má zmysel.

Podľa § 74 odsek 2 Trestného zákona, súd zmení formu ochranného liečenia, ak uložená forma neplní svoj účel a možno dôvodne očakávať dosiahnutie účelu inou formou. Ústavnú formu ochranného liečenia môže súd zmeniť na ambulantnú formu, ak doterajší priebeh ochranného liečenia nasvedčuje tomu, že ústavná forma už nie je potrebná a účel ochranného liečenia možno dosiahnuť aj ambulantnou formou.

Podľa § 446 odsek 1 Trestného poriadku, o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia alebo zmene druhu ochranného liečenia rozhoduje na návrh alebo aj bez návrhu predseda senátu súdu, v ktorého obvode je zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva. Ak súd rozhoduje na návrh prokurátora, zdravotníckeho zariadenia, probačného a mediačného úradníka alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo nemocnice pre obvinených a odsúdených, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia návrhu súdu. Ak súd potrebuje pre rozhodnutie znalecký posudok, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia znaleckého posudku.

Ochranné liečenie je jedným z druhov ochranných opatrení, ktoré podľa príslušných ustanovení Trestného zákona patria medzi prostriedky slúžiace na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Jeho účelom je rovnako ako pri treste zaistiť ochranu spoločnosti, ale špecifickým spôsobom. Súd pri ukladaní ochranného liečenia neurčuje dobu jeho trvania, pretože jeho výkon trvá tak dlho, dokiaľ to vyžaduje jeho účel. Vykonáva sa spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, teda väčšinou v psychiatrických liečebniach, pričom môže prebiehať i ambulantnou formou. Zákon umožňuje súdu v odôvodnených prípadoch vzájomne zmeniť tieto formy liečenia v prípadoch, ak už nie je nevyhnutné osobu ústavne liečiť vzhľadom na zlepšenie jej zdravotného stavu, alebo naopak, ukázala sa potreba ústavnej liečby pre zhoršenie zdravotného stavu, čo môže byť spôsobené aj nedostatočným rešpektovaním liečebného režimu a pod.

Skutočnosť, že znalkyňa vzhľadom aj potrebu protitoxikomanického liečenia, súd v tomto konaní nemohol zákonne vyriešiť. Ochranné liečenie totiž možno uložiť len v súvislosti s prebiehajúcim trestným konaním pre konkrétny skutok, a preto sa súd zaoberal len otázkou potreby zmeny ochranného psychiatrického liečenia z ambulantnej formy na ústavnú formu.

Súd prihladnuc najmä na závery znaleckého posudku, má za to, že návrh zdravotníckeho zariadenia na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia nateraz nie je dôvodný. Okrem vyššie uvedeného však vyplynulo z dokazovania aj to, že ústavná forma liečenia nie je pri súčasnom zdravotnom stave nevyhnutná, zasahuje do jeho slobôd viac, ako je to teraz potrebné, avšak je nevyhnutné, aby odsúdený aktívnejšie participoval na poskytovanej zdravotnej starostlivosti a pravidelne navštevoval ambulanciu. V opačnom prípade sa totiž skutočne vystavuje situácii, kedy bude nariadenie ústavného ochranného psychiatrického liečenia nevyhnutnosťou pre závažné zhoršenie jeho zdravotného stavu respektíve možnosti ďalšieho trestného stíhania pre prečin marenie výkonu úradného rozhodnutia. Nakoľko účel ochranného liečenia nebol v tomto prípade ešte dosiahnutý, je nevyhnutné v započatom ochrannom liečení pokračovať ambulantnou formou.

Poučenie:

4Nt/25/2025

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice k sp. zn.4Nt/25/2025.

Sťažnosť má odkladný účinok.

Právo podať sťažnosť nemajú tí účastníci konania, ktorí sa svojho

práva vopred výslovne vzdali.